

From:

Date:

Room No:

Site:

Ext. No:

To:

Copies to:

Our Ref:

Your Ref:

Subject:

10 Aralık 1985

Sevgili Mehmet ağbi;

(Ne "ağa"lık ne de "bey"likten hoşlanmadığımdan kelimeyi fonetiğine uygun yazdım, yazıyorum).

Gesen akşam uzunca lafa tuttum, bugün kısa kesiyim.

İlişkiler uzun bir sararımın sonunda oluşan psikoloji bakımından ilginç.

Belgele nitelikleri nedeniyle iletiyorum.

Yarın bunların Meclisinde yönetime kurulu toplantısı yapacağız ve 19 Aralık için teyakkura geseceğiz.

6 Ocak'ın geç iletildiğinin vebali hoşuma. Bu Üniversite işi vikalı (haftada 12-15 saat arası artık ders başına 3-4 saat hazırlık esittir 60 saat yoğun çalışma) bazı gelişmeler oldu. 13 Aralık'ta konuşulacak sömestr tatilinden yararlanıp, yeni ve sıkı bir itirakümü ile tikanlıkların süresi içinde geçeceğiz.

Seni, cin gibi yeteneklerimi ve yengeli gersikten özledim.

Selamlar, sevgiler ve yıllarına getirdiği saygılar.

Mehmet

BARIŞ DERNEĞİ BAŞKANI MAHMUT DİKERDEM'İN

BASINA DEMECİ

Askerî Yargıtay Daireler Kurulu'nun kararı bizim için beklenmedik bir olay değildir. Dört yıla yakın süren Barış Derneği Davası'nın her aşamasında Devlet Başkanlığı katına dek uzanan makam ve çevrelerden gelen açık yada gizli etki ve baskılar bu davanın yazgısını önceden belirlemiş bulunuyordu. Bu koşullar altında askerî yargının bağımsızlığına güvenerek adaletin güçlü olanın değil de haklı olanın lehinde tecellisini beklemek fazla iyimserlik olurdu.

Ancak ~~.....~~, hiçbir mahkeme kararının değiştiremeyeceği bir gerçek vardır ki o da, TÜRKİYE BARIŞ DERNEĞİ davasının hukuksal dayanaktan tümüyle yoksun olarak başlatıldığı, temel hak ve özgürlüklerin çiğnenerek sürdürüldüğü ve ülkemizin saygınlığını zedeleyecek biçimde sonuçlandırıldığıdır. Türk ve dünya kamuoyu bu gerçeğin tam bilincindedir ve bizim yenilmez gücümüzün kaynağı budur.

Birleşmiş Milletler Örgütünce Dünya Barış Yılı olarak ilân edilen 1986 yılına girerken Türkiye, barış ve demokrasiyi savunan aydınlarını hapse tıkan tek ülke durumuna düşürülmüştür. Bu ayıbın vebalini taşıyanlar tarih boyunca ibretle anılacaktır.

Askeri yargının etki altında bırakıldığı yolundaki savını BARIŞ DERNEĞİ başkanı Mahmut Dikerdem şöyle açıkladı:

12 Eylül yönetimi liderinin 1982 yılından bu yana çeşitli vesilelerle yaptığı ve TV de yayınlanan konuşmalarında Barış Derneği'ni suçlayıcı ifadeler kullanarak, görülmektedir olan bir davada tavır koyması yargıya yapılan baskının en çarpıcı kanıtıdır.

Başka bir kanıt ise, Barış Derneği davasında Sıkıyönetim mahkemesinin verdiği ilk hükmün Askeri Yargıtay 3. Dairesince bozulması sırasında sözkonusu Dairenin başkanı olan ve bozma kararına karşı oy kullanıp muhalefet serhi koyan Yrg. Albay Hakkı Erkan'ın kararı izleyen günlerde Generalliğe yükseltilerek As.Yarg. 2. Başkanlığı görevine atanması üzerine, bu kez Daireler Kuruluna da katılıp oy kullanmış bulunmasıdır. Bilindiği gibi, bir davada kanaatini önceden belli etmiş bulunan bir yargıcın karar aşamasında oylamaya katılması hukuka ve yasalara aykırıdır.

Modo, 3 Aralık 1985

Sevgili Öğlum,

Sortina yapıdan nevrozjik sancının sinirsel tanrıyon sonucu olduğuna hükmettim ve üzünüzün bu kat daha arttı. Telefonda serinden soale saktijimi anlattım. Kuzum bana hemen röntgende ne bulunmuş ve ne gibi bir tedavi uygulanmış yazıver. Ve lütfen bir süre -hic olmazsa ayın 19 uua kadar - kafana bakmanı durumunu takma. Bil ki ona birsey yapamazlar, yapmaya kalkışarlarsa kendileri zararlı çıkar ve babamın şu anda sağlığını korumaktan başka hiçbir kaygısı yoktur.

Philip Bolsover ton tonundan tath bir mektup aldı: "burada binlerce kişi sizin destekliyor" diyor ve serinin bazar için büyük işlerden övgü ile söz ediyor. Hemen cevap ve yalhozı tebiki yazacağım. Cezaevi ziyaretine teşekkür için Erdal'a telefon ettim ve serinin sosyalist enternasyonal üyeliği konusunda görüşlerimizi aktardım.

"Bukadarmı ben de biliyorum, öğlemleri herhalde Ankara'dan aramış olacaklar, ne diye rahatsız ediyorlar" dedi. Ben de rahatsızlığın kökenini sordum, ancak geçen olaydan ayzım yandı işin kendisini haberdar etmek istediğimi söyledim. Anladığım kadarıyla, genel başkanlığı devrettiğinden beri partideki tüm faaliyet ve gelişmeleri eskisi gibi izlemiyorum.

Mr. Jeri Laker'le 7 cumartesi günü bizim evde görüşeceğim. Vakit dar ise otelime de gidemilirim. Kendisine ve Edward Mc. Carthy'ye, Mel Larin'e sunduğuna benzeyen iki nefis elişini hazırlattım.

Bugün 3 dergi postalyorum, "BİLİM ve SANAT"ın bu sayıya "Barış" ajitülü. "Serol Teber" imzalı yazıyı ilginç buldum, yazamın tamınıyorum. CUMHURİYET'in abanmasını da büyünlüde yenileyeceğim.

Galatasaray lisesini 1935 yılında bitirenler -yani bizim sınıf- 50. mezuniyet yıldönümünü münaşeretle geçen gün berat ve plaket verildi. Ben törene katılmadım, zaten simdiye dek hiçbir pilan partisine de gitmedim. Şu "Galatasaray lise" ya da

P.S. - 8 Aralık Pazar günü sizin saatte 14-15, büyük saatte 16-17 aralarında aynı telefonda arayacağım. Bulamırsam zaman yok, başka aktaram aramam.

" Milliyetçi, likter nefret ediyorum. Anlatırım yazılabilişim Galatasaray'ı anatomi masasına yatıracağım. Ancak, bu defaki toplantıya katılmaya gışımın nedeni, "Galatasaray Eğitim Vakfı" adındaki bir kuruluşa düzenlenmiş. Bu komiteyi yönetimini Can Keras ile Metin Tokel'in elinde. İki de damat (birisi Vehbi Koc'un) ve de rejim bakkavuşu. 12 Eylül liderini iki kez okula getirip mektuplar düydüler ve bu zıvanları özel broşürlere yayınladılar. Kendilerine kelâm olsun diye. Toplantıda bulunan kızemim Turgut Madenci (iki kız, Berrin ve Samet, Macit Koper pırl pırl gençlerdir, Genç Erkal'ın Postlar Tiyatrosu sanatçıları arasında) telefonda sızleştirmeye göre kızın yılan meşurları 132 hissiyetsiz, bulandıran 70'i sağ kalmış. Yine iyi sayılır çünkü 70 yaşını bulmak kolay değil, hele Türkiye'de...

Oğlum, Bruce Kent, Philip ve J.P. Fourre' gibi birkaç şahsa dostumun dışında kimseye Christmas kartı göndermeyeceğim. Beklenmeli şiddetli birkaç ad daha varsa bildir ama bugünki durumda biz mazur forümler sanırım.

Tarifişi F. Braudel'in ölümünü gazeteden öğrenince, geçen mektubunda yazdıklarımı anımsadım: Braudel yada Lefebvre gibi - kendi sarında - yapıt bırakmak, senin için öflemeler de öte, görer olmalı. Neden bu işe yalnız İker Ortaylı'ya layık gömüyorsun? Bence senin daha çok olanakların var, yapadığın şeylerden ötürü. Türkiye üzerine özgün bir kitap yazmalı işin Türkiyede yaşamak gerekmez, ama Türk toplumunun yazısına etki yapabilen işin mutlaka burada bulunmalı gerekir, o başka.

Su anda sende tek dileğim, Politeknikte dersler tatil edilebilir, yalnız ve yalnız sıhhatini ön plana alarak 8 Ocak tarihine kadar "sahra ve istirahat" ya çekilmendir. Sınırlarını iyice diriltirmen ve kalafata çekilmem şarttır, aküğü yeniden yapılabilmek için. Bu arada - koşullar yüzünden - benim 70. yaşımı hisset bir hile yaparak gelecek yıl kutlamaya uygun sardıms. Çünkü mutlaka seninle birlikte olmalıyım.

Bek çok sevgi ve özlemler, Saban
U. Utker

Moda, 15 Kasım 1985

Bu mektup postondan
3 haftada çıktı!

Sevgili Öğlum,

Bu mektup elim geçtiği günlerde karar belli olacak, bu
"bakımdan tahmin yürütmenin bir yararı bulunmamasıyla birlikte",
"moralment", hazırlıklı olman için buradaki siyasal durumun
kararı nasıl etkileyebileceği konusundaki düşüncelerini özetle
bitirmek istedim. Bence bugünkü durumda 14 Kasım 1983 de verilen
mahkumiyet kararı günündeki siyasal etkiler arasında benzerlik
var. Şöyle ki: İlk kararla birlikte tutuklanmamız belelemiyordu,
çünkü 6 Kasım'da seçimler yapılmış ve askerî yönetimin istemediği
bir türlü iktidar demokratik kurallara uygun biçimde gerçekleştirilmiştir.
Demokratik rejime geçiş yolunda ilk adımlar atılırken sertleşmeye
dönüş olamaz diye düşünüyorduk. Şimdi, çünkü 12 Eylül yönetiminin
gelişmelerden korkuya kapılıp dışlarını göstermek ve bir güç gösterisinde
bulunmak isteyeceğini hesaba katmamıştık. Ayrıca, Özal'ın iktidarı
asterlerle paylaşmayı, hatta ekonomide politikasını yürütmek için
onlara saygıya tasarrufladığını kestirememiştik.

Şimdiki durum iki yıl öncekinden farklı görünürse de temelde
aynı sorun yatmaktadır: 12 Eylül'ü yapanların esas amacı "sol" u
tasfiye etmek, "hökümü" kazanmak idi. Gerçi bu amaç her şeye,
habe güce başvurarak gerçekleştirilmeye salıverildi artık üniformalı
değildiler ama devletin hilet mekâplerine yerleştiler, şikâyetleri
Anayasa ile de topluma bir "deli gönlüğü" yaydılar. Sol'un çarına
ot tükemışlardır. Onların kafalarındaki "güdümlü demokrasi" de
ancak kendilerinin seçip Meclise soktukları "icazetli sol" a yer
vardı ve bu da oynanan oyunun dünya hamuoyuna yutturulmuş işin
gerekliydi. Ancak, tarihin çarkı geri döndürülemediğinden, iki yıl gibi
kısa bir süre içinde bile sosyal ve siyasal yapıda onların hesabına
uymayan çatlaklar kendini göstermeye başladı. Ekonomide sıkıyıkla
da eklenmesiyle SHP olaysı ve dolayısıyla sosyal-demokratik alternatifini
ortaya çıktı. Her ne kadar sosyal-demokratik alternatifimiz ülkelerde
ne hay ne de kasaba olamayacağına biz biliyorsak da onlar bitiriyorlar
ve bu işin nereye varacağını da tahmin edemiyorlar. Şimdiki
doğrudan yapabilecekleri bir şey, örneğin bir müdahale, mümkün değil.

P.S. - Ulus gazetesi hakkında yazdığım yazıya yanıt olarak gazetesinde...

Bu nedenle, en azından gelecek seçimlere kadar, ANAP ile ve köye
baklarına övülen yerleştikliliğe, böylece devletin duyuru noktalarını
de görüşün bulunur tutucu - gerici tuzi ve kumruklar marifetiyle
ileri görüşleri etkisiz kılmakla yetinmek zorundalar. Nitelikim
Denizel, Türkes gibi 12 Eylül modelini altında gömülden benimsemiş,
ancak, kişisel şöhre ve prestijleri için hükümet politikacılardan
yeniden ötalikta pörünmelerine göz yumulması boşuna değildir.

Tahlili derinleştirmeye kalktıktan sonra (çünkü sayfalar dolusu
yazmak lazım) sözümü başlayayım: 12 Eylül zihniyetine ters
düşen SHP olayına her fırsatta tepki göstermek ve "İsmi" - Gürkan
ekipine uyarıda bulunmak, güven sarsmaların gününün gündemidir.
Özgen'in somut bir biçimi de, siyasi af, siyasi davalar konularında
tüm agültlerini hullanarak, "sözümün sol" a karşı umura
kadar misamaka göstermelerinin işaretini vermek ve izimli sol ile
izimli sol arasında deşar olmaktadır. SHP nin tutumu bu hesapların
tutup tutunmasında önemli rol oynayacaktır kanısındayım.

Afuk arıda kaba şizgileriyle amlattıkların gerçeği uygunsuz,
şahs şahandan fliceli etkiye en açık organlardan biri olan askerî
yargısına (çünkü Yargıtay üyelerinin hepsini birer askerî
kennisine sunulan 3 aday arasından seçer) siyasi davalarda katılması
beklenmelidir. Nitelikim, hernekle domestlanan TYS davasının
Ar. Yargıtayda bozulduğunu düşünüyorum. Ama yine de
acele bir kanaate varılmamak gerekir çünkü şu anda ordu yöneten
kademelelerinin eski komutanlarıyla ilişkileri, tutumları ve -daha da
önemlisi - ordu işindeki dengelerin durumu bize meşhuldür.
Bu bakımdan fazla kötümserliğe de yer yok, diyebilirim. Belki
önümüdeki günler ve aylar neyle geçecek?

Canım özlem, sana şu anda ne devli jenseksi ve de füsli
olduğunu anlatmak üzere bu satırları yazıyorum. Seni her an
yanı başında hissettirdim işin daha da füsli ve huzurluyum. Kararı
n olursa olsun, sonus bizim lehinize ve "ser kuvvetleri" nin aleyhine
tecelli edecektir, bundan en ufak kuşkuysuz yok.
Seni pek çok sevgi ve öylelikle kucaklarım.

Baban

Wibeid

2 - İlişkileri metinleri yerli banna kimi - hâcet te
verilmek üzere hazırladım. Kararın niteliğine
göre gerekli değişikliklere uğrayabilir. Şimdiden
elinde bulunman için gönderiyorum

Moda, 9 Kasım 1985

Sevgili Öğlen,

Dünür mektubuma ekleyeceğimlerin var: Önce, karar gününü
yabılaşırken talaşa kapıldığını, sonra, sonucun şu yada bu şekilde
olmuştu bu özünü işteğine ve eniş birde sonra işerde kimse için
balıncasına kuvvetle inandırıyor. Ancak, bildiğin gibi, boş soruların
bu savaya "TPA versus Army" niteliğini dönüştürme çabalarını bozarak
tutar halinde fenerin yalıtılmamak için dinlen gelin hazırlan
ıpmayı da ihmal etmiyorum. İte bugün si sona kararın olmasını şüpheli
linde yerli barına vereceğim demeci gönderiyorum. Bunun ing. listesini de
una kısa zamanda gönderilebilir, bunadaki yabancılara ve mütaliflere
e defterlerim. Fransızca da birde yolladığım metin ist. belirdi kişi ve
ruşlara benim imzaları ve lafına "Dear Sir" yada "Dear Harold"
iminde elimle yazacağım mektup şeklinde gönderilecekti. Birand' dan
utuzca metnin gönderileceği abartlar için bir liste istedin. Senden de
lijesi için bir liste bekleyeceğim. Bu işler biraz zaman alsa da
an yok süntü uzun metin kararın hemen etkisinde dağıtmak zorunlu
?, kararın buna resmi telifi bir ay filân sürer misiz

Ekleyeceğim diğer bir husus da şu: Dün yolladığım Fransızca
metnin ikinci sayfasında son anda el yazıyla değiştirdiğim
Ağaç şu şekli vermemi istiyorum:

"Aussi, le verdict de la Cour d'Appel Militaire ne fut-il pas
une surprise pour ceux qui connaissent de près la situation
politique de notre pays où le régime démocratique n'existe
qu'en apparence et où les généraux (ingilizce, the Generals)
t'encore le dernier mot".

Senin Fransızca konuşmanın berbat fakat dil bilginin gösle
aduyunu bildiğimde metni redüğe gibi göndermiştim -
"kelsen hâti bir İngilizceye kendin soriverek yollayabilirsin ve
" düzeltirsin

Bu mektuba da yalıtım bir konuya kasrettiler, başka
avakilleri gelecek mektuplara bırakıyorum. Aman
müdi işlerini sabit sarsaklayıp bir konuya eğilme, çok
ülünüm. Kararın bir an önce belli olup senin bu işlerde
melli elini çekmeni o deuli istiyorum ki ..

Getti çok öğlen ve serjiyle,

Baban

M. V. K. K.

BASENA VERİLECEK DEMEÇ

Askeri Yargıtay Daineler Kurulunun kararı bizim için beklenmedik bir olay değildir. Üçbuçuk yıl süren Türkiye Barış Derneği Davasının her aşamasında, devlet başkanlığı katına dek uzanan ~~xxxx~~ makamlardan gelen açık yada gizli baskılar bu davanın yazgısını önceden belirlemiş bulunuyordu. Bu koşullar altında askeri yargının bağımsızlığına güvenerek adaletin güçlü olanın değil de haklı olanın lehine tecellisini beklemek fazla iyimserlik olurdu.

Ancak, hiçbir mahkeme kararının değiştiremeyeceği bir gerçek vardır ki o da, Barış Derneği Davasının hukuksal dayanaktan tümüyle yoksun olarak başlatıldığı, temel insan hak ve özgürlüklerinin çiğnenerek sürdürüldüğü ve ülkemizin saygınlığını zedeleyecek biçimde sonuçlandırıldığıdır. Türk ve dünya kamuoyu bu gerçeğin tam bilincindedir ve bizim yenilmez gücümüzün kaynağı da budur.

La Haute Cour ~~de~~ Militaire de Turquie vient de confirmer la sentence qui me condamne, avec... de mes collègues, à huit ans de travaux forcés et trois ans d'exil interne avec la perte de tous mes droits civiques, sous l'inculpation d'avoir fondé et dirigé l'Association de la Paix dont le but serait de renverser l'ordre social et économique établi dans le pays.

Au cours du procès qui a duré presque quatre ans et dont le déroulement fut un véritable défi au sens de la justice et au respect des droits de l'homme, j'ai essayé d'expliquer à mes juges que l'Association Turque ^{Pour} la Paix n'avait fait que prêcher la coexistence pacifique entre deux systèmes antagonistes qui dominent le monde, la détente ~~est~~ dans les relations internationales, l'abolition de tous les pactes militaires qui engendrent une course effrénée aux armements, l'arrêt de la production et du déploiement des armes nucléaires et un désarmement général mutuellement contrôlé.

Or, le tribunal militaire a décidé que la cause que je défendais n'était qu'un aspect de la propagande communiste visant à affaiblir le Pacte Atlantique dont la Turquie est membre et que par conséquent les activités de l'Association de la Paix constituaient des actes subversifs dirigés contre l'Etat afin de le détruire et de le remplacer par un régime marxiste-léniniste.

J'ai tenté en vain de faire comprendre aux juges que l'appel à une paix universelle, le refus du recours à la force entre les états ne pouvaient être l'instrument de propagande d'une idéologie quelle qu'elle soit, puisque l'holocauste d'une guerre nucléaire menaçait non pas les régimes politiques des pays mais l'humanité toute entière, que c'était justement la raison pour laquelle le mouvement mondial de la paix comprenait dans son sein tous ceux qui, sans distinction de classes, de croyances ou de vues politiques, veulent sauvegarder leur droit le plus sacré, c'est-à-dire le droit à la vie. J'ai aussi souligné le fait que les pays comme le nôtre qui sont les plus exposés, à cause de leur appartenance à des pactes militaires, à une destruction totale en cas d'une ~~d'une~~ guerre, devraient plus particulièrement prendre parti pour la paix, la détente et le désarmement général.

Je savais bien que mon plaidoyer en faveur de la paix ne trouverait aucun écho auprès des tribunaux militaires et surtout auprès de la Haute Cour ~~de~~ dont les membres sont directement nommés par l'actuel président de la république turque, le général Evren, qui a mis tout son poids pour assurer la condamnation de l'Association de la Paix en l'accusant ~~de~~ dans ses discours publics de subversion et même de trahison. Pour lui,

la démocratie
n'existe qu'apparence
et

les défenseurs de la cause de la paix, de la démocratie et du progrès étaient des défaitistes, des traîtres à la nation. Aussi, le verdict de la cour d'appel militaire ne fut pas une surprise pour ceux qui ~~connaissent de près la situation politique de notre pays où les généraux ont toujours le dernier mot.~~

En me condamnant à huit ans de prison à la veille de mon 70ème anniversaire, les autorités turques ont peut-être réussi à éliminer physiquement un humble militant de la paix. Mais je serai heureux dans ma prison pour le restant de mes jours, en sachant que des milliers et des millions d'autres ont déjà pris le relai pour porter haut le flambeau de la paix et qu'aucune force ⁿⁱ aucune puissance au monde ne peut arrêter la marche irrésistible des masses vers une paix universelle, vers un monde meilleur.

Mahmut Dikerdem
Ambassadeur en retraite
Président de l'Association Turque de
la Paix

TÜRKİYE SOSYAL TARİH
TÜSTAN KİTAŞTIRI

STATEMENT ON THE TURKISH PEACE ASSOCIATION VERDICTS

The Military Court of Appeal has ratified sentences of eight years hard labour to be followed by thirty-two months internal exile and a life-long exemption from public service passed on me and my colleagues.

We had been charged with founding and leading the Turkish Peace Association, the country's sole peace organisation, which, it was claimed, intended to overthrow the established social and economic order.

During the course of the martial law trial which lasted for nearly four years and seriously challenged the meaning of justice as well as norms of respect for human rights, I tried to explain to the judges that the Turkish Peace Association did no more than preach the necessity of the peaceful coexistence of the two antagonistic systems influencing the world; the importance of detente in international relations; the abolition of all military pacts fuelling the escalation of the arms race; a halt to the production and deployment of nuclear weapons; and the urgent need for a comprehensive, mutually controlled move towards disarmament.

Yet, despite all our remonstrations, the Military Court has decided that the cause I was defending was nothing but 'communist propaganda' aimed at weakening the North Atlantic Alliance of which Turkey is a member. It followed that the statements and activities of our Association constituted "sedition" and "subversion" against the State with the intention of installing a "Marxist-Leninist regime".

I have tried -though, it appears, in vain- to make the judges

comprehend that the call for universal peace, and the refusal to accept the recourse to arms and violence as means of solving problems between states, could never possibly be construed as items of 'subversive' propaganda.

Our public concerns were independent of ideologies of any kind for the simple and obvious reason that a nuclear holocaust threatened not only states and political regimes but the whole of humanity independent of political affiliation and ideological inclination. Once unleashed, nuclear weapons do not distinguish between rich and poor, East or West.

And this is precisely why peace movements throughout the world have embraced -regardless of class, colour or creed- all those men and women who insist upon safeguarding their most sacred right, namely, the right to life.

During the long-drawn martial law trial I repeatedly underlined the fact that countries like Turkey, which are particularly exposed to nuclear dangers because of their membership in military pacts, ought to side with the processes of detente and disarmament and show special sensitivity to the issues raised by the peace movement.

However, I knew full well that my pleas in favour of what the peace movement represents would find no echoes amongst the officers comprising the Military Tribunal and less so amongst the members of the Military Court of Appeal. Both the bodies concerned have, in fact, been directly appointed by General Evren, the current President of the Republic of Turkey who, on numerous public occasions reported on the single-channel television, has lent his

authority to tilting the scales of justice by accusing the Peace Association of "subversion" and even of "treason".

For him, the defenders of the cause of peace, democracy and progress are defeatists and traitors to the nation. Indeed, the verdict of the Military Court of Appeal should not come as a surprise to those who follow the political situation closely in our country where democracy exists in name only and the generals still have the final say.

By sentencing me to eight years imprisonment at the age of 70, the Turkish authorities may have succeeded in physically eliminating a modest peace activist. But I shall rest contented in my cell in the knowledge that millions of others are already holding aloft the torch of peace, and that no power and no force upon this earth can possibly stop the irresistible march of ordinary men and women to build a better world based on universal peace.

Mahmut Dikerdem,
Retired Ambassador,
President of the Turkish Peace Association
November 1985, Istanbul.